

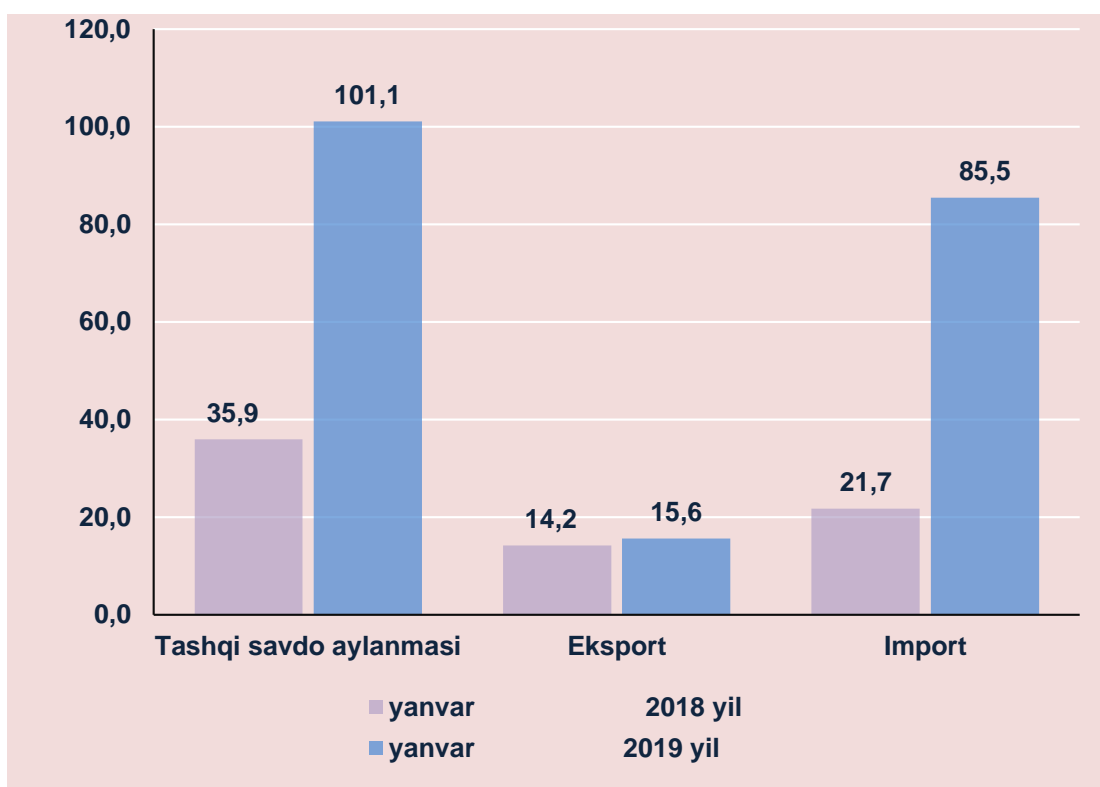
QASHQADARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2019 yil yanvar)

2019 yil yanvar oyi yakunlariga ko'ra, viloyatda tashqi savdo aylanmasi 101,1 mln.AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 2,8 martaga oshdi. Shu jumladan, eksport hajmi 15,6 mln.AQSH dollari (9,5 % ga ko'paygan) va import hajmi 85,5 mln.AQSH dollariga (3,9 martaga oshgan) etdi. Tashqi savdo sal'dosi minus 69,9 mln.AQSH dollarini tashkil qildi.

Qashqadaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasi

(mln.AQSHdollar)

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini devirsifikasiya qilinishi, eksportni qo'llab-quvvatlash, import o'rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o'zgarishga erishildi. Jumladan, xom-ashyo eksportidan, qo'shilgan qiymati yuqori hamda sarmoya talab tovarlar eksportiga yunaltilgan tashqi savdo amalga oshirilmoqda.

Viloyat eksport hajmida yuqori ulushga ega davlatlar

(mln.AQSHdollar)

Davlat nomi	Eksport	Tashqi savdo aylanmasi	
		ulushi, %	O'zgarish sur'ati, %
Turkiya	5,8	37,4	3,4 m
Indoneziya	2,5	16,1	108,7
Xitoy	2,1	13,5	116,6
Rossiya	2,0	12,8	142,8
Qozog'iston	0,8	4,9	100,0
Eron	0,8	5,2	25,8
Qirg'iziston	0,6	4,2	8,5 m
Pokiston	0,4	2,8	5 m
Afg'oniston	0,2	1,5	13,3

Viloyat import hajmida yuqori ulushga ega davlatlar

(mln.AQSHdollar)

Davlat nomi	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
		ulushi, %	O'zgarish sur'ati, %
Koreya	41,1	48,0	15,2 m
Xitoy	13,7	16,0	3,7 m
Yaponiya	6,7	7,8	0,0
Rossiya	3,6	4,2	138,4
Italiya	3,5	4,1	8,7 m
Turkmaniston	2,7	3,1	0,0
Ukraina	2,6	3,0	4,3
Vetnam	2,3	2,6	0,0
Germaniya	1,6	1,9	133,3
Ispaniya	1,4	1,7	0,0

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2019 yil yanvar oyida viloyat tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 13,0 % ni tashkil etdi hamda tashqi savdo aylanmasi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 62,4 % ga oshdi.

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2018 yilning yanvar oyida 77,4 % ni tashkil qilgan bo'lsa, joriy yilning ushbu davrida esa tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 87,0 % ga etdi.

**Asosiy hamkor davlatlar bilan
tashqi savdo aylanmasi dinamikasi**

(mln.AQSH.doll)

Davlat nomi	2018 yil yanvar	2019 yil yanvar
Koreya	2,6	41,0
Eksport	0,0	0,0
Import	2,6	41,0
Sal'dosi	-2,6	-41,0
Xitoy	5,5	15,8
Eksport	1,8	2,1
Import	3,7	13,7
Sal'dosi	-1,8	-11,0
Rossiya	4,0	5,6
Eksport	1,4	2,0
Import	2,6	3,6
Sal'dosi	-1,2	-1,6
Turkiya	2,7	6,9
Eksport	1,7	5,8
Import	1,0	1,1
Sal'dosi	0,7	4,7
Qozog'iston	2,5	1,5
Eksport	0,9	0,8
Import	1,6	0,7
Sal'dosi	-0,8	0,1
Vetnam	0,0	2,3
Eksport	0,0	0,0

Davlat nomi	2018 yil yanvar	2019 yil yanvar
Import	0,0	2,3
Sal'dosi	0,0	-2,3
Indoneziya	2,3	2,5
Eksport	2,3	2,5
Import	0	0,0
Sal'dosi	2,3	2,5
Italiya	0,04	3,5
Eksport	0,0	0,0
Import	0,04	3,5
Sal'dosi	-0,04	-3,5
Eron	3,1	0,9
Eksport	3,0	0,8
Import	0,1	0,1
Sal'dosi	2,9	0,7
Yaponiya	0,0	6,6
Eksport	0,0	0,0
Import	0,0	6,6
Sal'dosi	0,0	-6,6
Ukraina	0,6	2,6
Eksport	0,03	0,1
Import	0,57	2,5
Sal'dosi	-0,54	-2,4
Germaniya	1,2	1,6
Eksport	0,0	0,0
Import	1,2	1,6
Sal'dosi	-1,2	-1,6
Afg'oniston	1,5	0,2

Davlat nomi	2018 yil yanvar	2019 yil yanvar
Eksport	1,5	0,2
Import	0,0	0,0
Sal'dosi	1,5	0,2
Latviya	3,0	0,1
Eksport	0,0	0,0
Import	3,0	0,1
Sal'dosi	-3,0	-0,1
Turkmaniston	0,0	2,7
Eksport	0,0	0,1
Import	0,0	2,6
Sal'dosi	0,0	-2,5
Estoniya	2,8	0,4
Eksport	0,0	0,0
Import	2,8	0,4
Sal'dosi	-2,8	-0,4

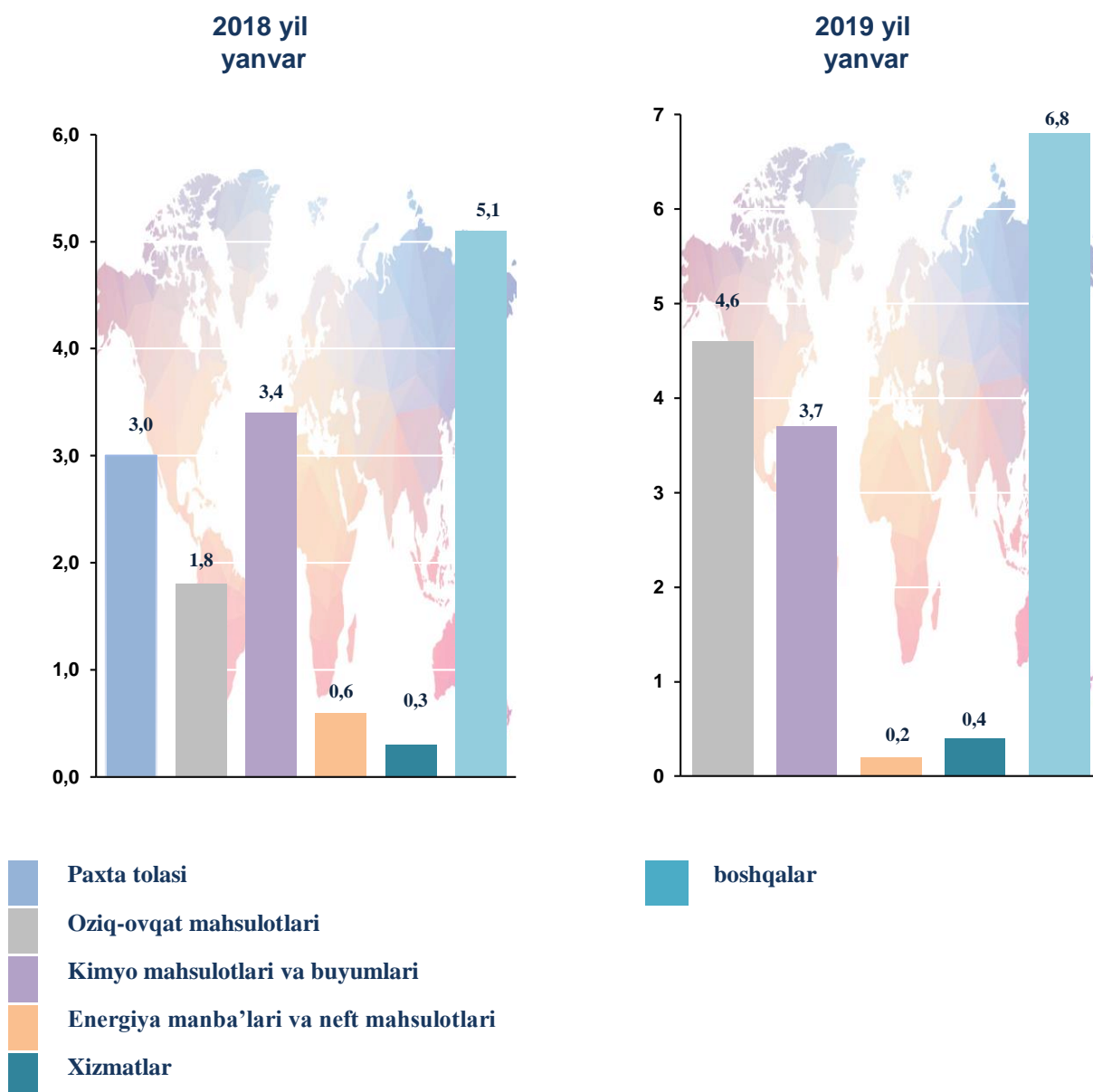
2019 yilning yanvar oyi yakuniga ko`ra tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkor davlatlar Korea, Xitoy , Turkiya, Yaponiya va Rossiya davlatlari xisoblanib, ushbu davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi, jami viloyat tashqi savdo xajmining 75,2 % ini tashkil qildi.

EKSPORT

2019 yil yanvar oyida eksport hajmi 15,6 mln.AQSH dollarga (109,5 % ga o'sdi) teng bo'ldi. Eksport tarkibida tovarlar 97,6 % ulushga ega, energiya manbaalari va neft mahsulotlari (1,2 %), oziq-ovqat mahsulotlari (29,4 %), shuningdek, kimyoviy mahsulotlar va undan tayyorlangan buyumlar (23,6 %) guruxlari hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Tovar va hizmatlar eksporti tarkibi

(mln.AQSH dollar)

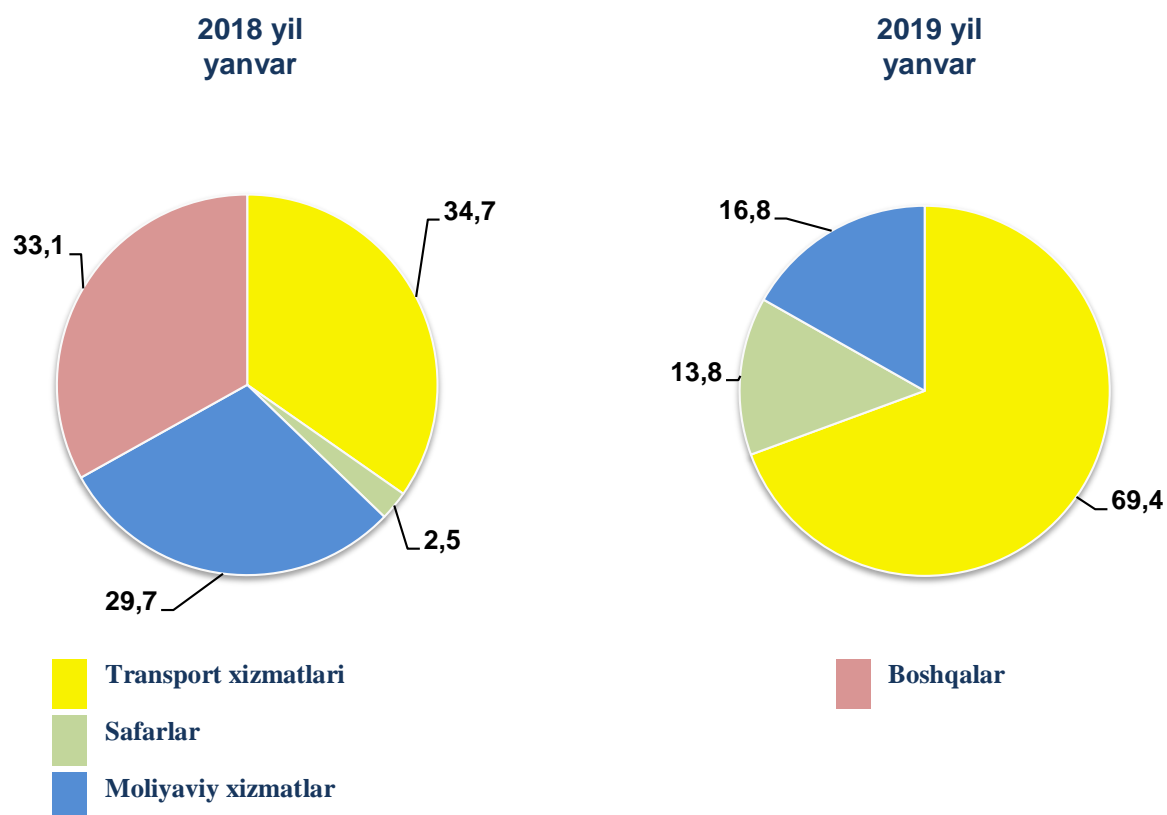

Eksport tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Bosqa davlatlar		
	mln.AQSHdollar.	o'tgan yilga nisbatan, %	Umumiy hajmga nisbatan, %	mln.AQSHdollar.	o'tgan yilga nisbatan, %	Umumiy hajmga nisbatan, %	mln.AQSHdollar..	o'tgan yilga nisbatan, %	Umumiy hajmga nisbatan, %
Eksport	15,6	109,5	100,0	3,5	115,9	100,0	12,1	107,7	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	4,6	2,4	29,4	0,7	190,9	19,8	3,9	2,6 m	32,2
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	3,7	107,1	23,6	1,2	117,4	33,3	2,5	103,0	20,7
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	0,2	29,3	1,2	0,1	16,2	2,9	0,1	275 m	0,7
Xizmatlar	0,4	146,2	2,4	0,3	4,3 m	8,4	0,1	41,2	0,6
Boshqalar	6,8	133,8	43,5	1,2	129,1	35,5	5,6	134,9	45,8

Xizmatlar eksporti hajmi 370 ming.AQSHdollarini yoki jami eksport hajmining 2,4 % ini tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi qurilish xizmati, transport xizmatlari, safarlar va moliyaviy xizmatlar xissasiga to'g'ri keladi.

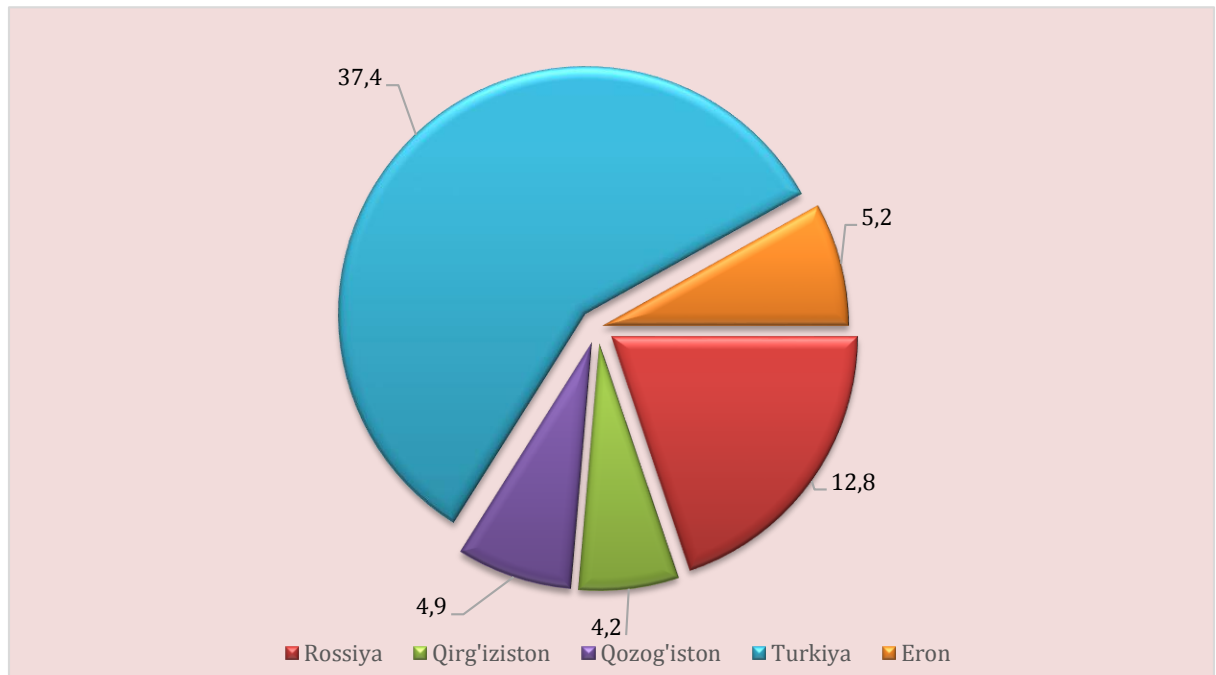
Xizmatlar eksporti tarkibi, (%)

Tovarlar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko'ra, 2019 yilning yanvar oyida eksport qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 1,2 mln.AQSHdollariga ko'p eksport qilindi va yil boshidan buyon 15,2 mln.AQSHdollarni tashkil etdi. Xizmatlar eksporti esa 0,4 mln.AQSHdollarga etgan.

Viloyatimiz eksportida asosiy hamkor MDH davlatlarning ulushi, %

(2019 yil yanvar)

Eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning asosiy qismi Turkiya (37,4% ni), Rossiya (12,8% ni), Eron (5,2% ni), Qozog'iston (4,9% ni) va Qirg'iziston (4,2%) davlatlari hissasiga to'g'ri kelmoqda. Bu esa umumiy eksport hajmining 64,5 % ini tashkil qiladi. Bu davlatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga nazar tashlasak, asosan energiya manbaalari va neft mahsulotlari, kimyo mahsulotlar va undan tayorlangan buyumlar hamda oziq-ovqat mahsulotlari guruxlaridan iborat ekanligini ko'rishimiz mumkin.

Viloyatda asosiy hamkor davlatlarga amalga oshirilgan eksport hajmi

Davlat nomi	Mln.AQSHdoll.		Ulushi, %		O'рни	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
Eron	3,1	0,8	21,6	5,2	1	5
Indoneziya	2,3	2,5	16,1	16,1	2	2
Xitoy	1,8	2,1	12,9	13,5	3	3
Turkiya	1,7	5,8	12,3	37,4	4	1
Afg'oniston	1,5	0,2	10,3	1,5	5	7
Rossiya	1,4	2,0	9,7	12,8	6	4
Qozog'iston	0,9	0,8	6,0	4,9	7	6

Ayrim tovarlar, eksporti

Uzum
188,4 tonna, 207,8 ming.AQSHdollarida
eksport qilindi

Karam
298,7 tonna, 155,9 ming.AQSHdollarida
eksport qilindi

Sabzi
22,7 tonna, 32,2 ming.AQSH dollarida
eksport qilindi

Qalampir
140,1 tonna, 3629,4 ming.AQSHdollarida
eksport qilindi

Boshqa meva va sabzovatlar
309,2 tonna, 349,7 ming.AQSHdollarida
eksport qilindi

Tuxum
1728 ming dona 89,3 ming.AQSH dollarida
eksport qilindi

To`qimachilik mahsulotlari
239,5 ming.AQSH dollarida eksport qilindi

Meva sabzavot eksportida hamkor davlatlar Rossiya, Qozog'iston, Afg'oniston, Ukraina, Pokiston, Polsha va Qirg'iziston hisoblanadi. Ushbu davlatlarga 819,1 tonna 746,1 ming.AQSH dollarlik meva sabzavot mahsulotlari eksport qilindi. Asosiy meva sabzavat eksport hajmi Qirg'iziston (45,2%), Rossiya (26,6%) va Qozog'iston (15,9%) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

**Viloyatimizda etishtirilgan meva va sabzavot mahsulotlarining asosiy
bozorlari eksport geografiyasi**

Davlat nomi	2018 yil yanvar			2019 yil yanvar		
	tonna	ming.AQSHdoll.	ulushi, %	tonna	ming.AQSHdoll.	ulushi, %
Jami:	227,8	64,5	100,0	819,7	746,1	100,0
Rossiya	122,4	16,6	25,7	303,9	198,9	26,7
Afg'oniston	0,0	0,0	0,0	90,7	59,3	8,0
Xitoy	25,5	25,6	39,6	0,0	0,0	0,0
Pokiston	0,0	0,0	0,0	24,0	14,6	2,0
Qozog'ston	74,9	22,3	34,7	236,3	118,4	15,9
Qirgiziston	0,0	0,0	0,0	48,3	337,3	45,2
Polsha	0,0	0,0	0,0	101,1	8,2	1,1
Ukraina	0,0	0,0	0,0	15,2	9,3	1,2

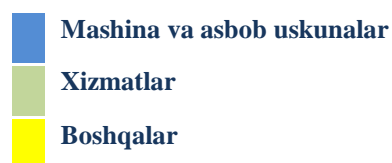
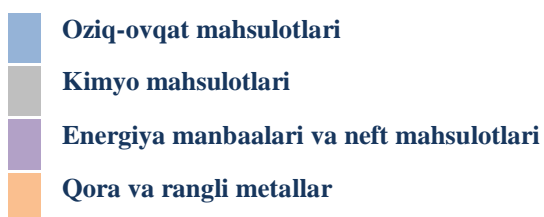
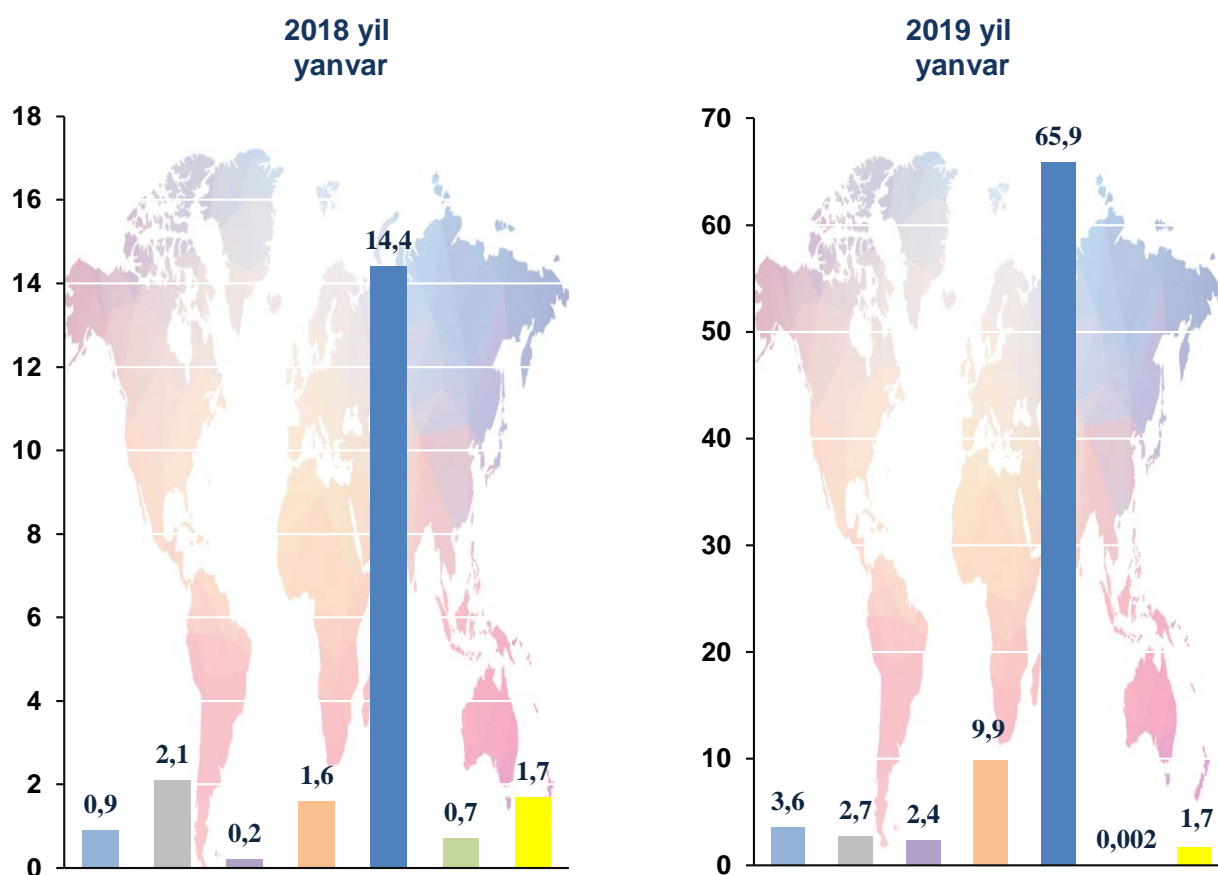
Shuni aytib o'tish joizki, mamlakatimizda eksport salohiyatini kengaytirish, yangi bozorlarni o'zlashtirish natijasida meva-sabzavot mahsulotlari, uzum, poliz, dukkakli ekinlar, shuningdek quritilgan sabzavot va mevalarni eksport qilish hajmi oshib bormoqda. 2019 yilning yanvar oyi yakunlariga ko'ra meva sabzavot mahsulotlarining eksport hajmi 746,1 ming AQSh dollarini tashkil qilib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 11,5 martaga oshdi.

IMPORT

Joriy yilning yanvar oyida import hajmi 85,5 mln.AQSHdollariga (o'sish sur'ati 3,9 m) teng bo'ldi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar (77,1%), Kimyo mahsulotlar va undan tayorlangan buyumlar (2,3 %) hamda oziq-ovqat mahsulotlari (4,2 %) hisobiga to'g'ri keladi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi

(mln.AQSH dollari)

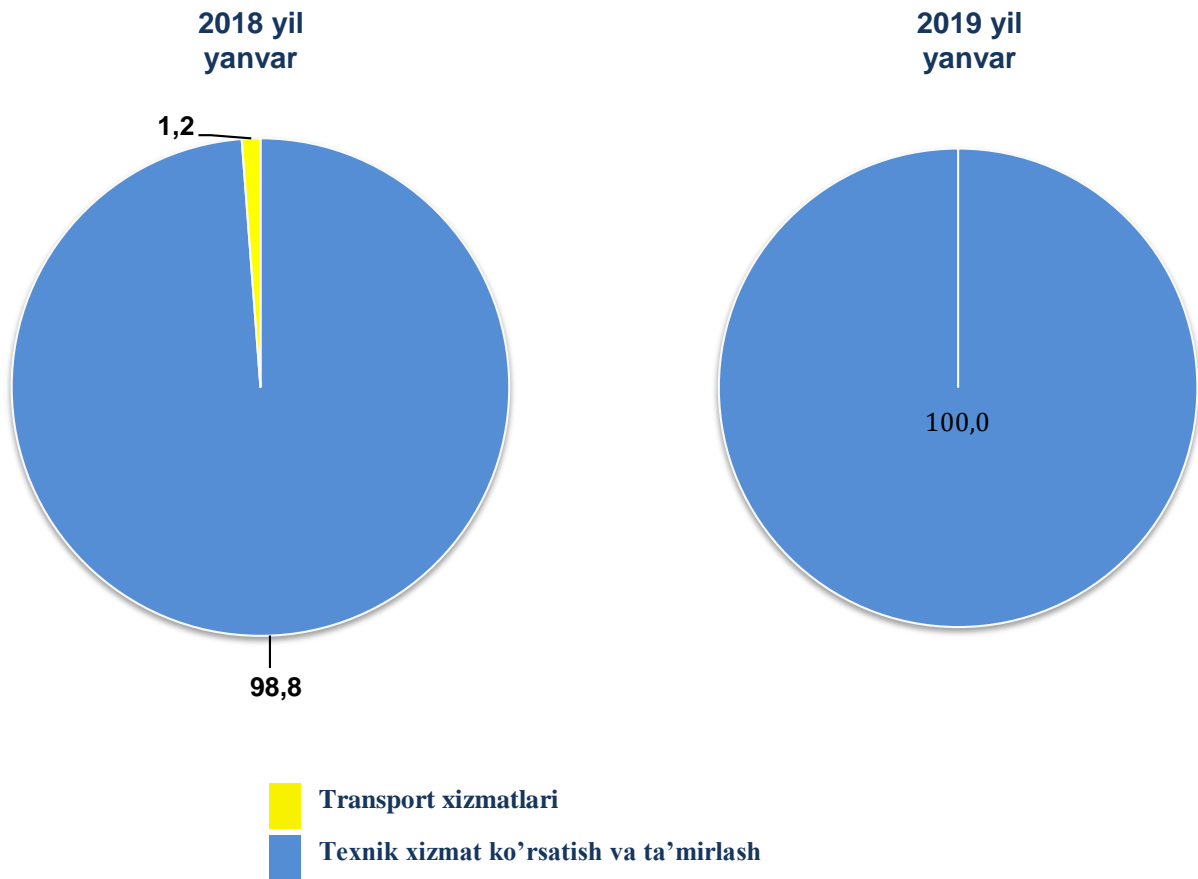
Import tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Bosqa davlatlar		
	mln.AQSHdollar.	o'ngan yilga nisbatan, %	Umumiy hajmga nisbatan, %	mln.AQSHdollar.	o'ngan yilga nisbatan, %	Umumiy hajmga nisbatan, %	mln.AQSHdollar.	o'ngan yilga nisbatan, %	Umumiy hajmga nisbatan, %
Import	85,5	3,9 m	100,0	9,7	189,7	100,0	75,8	4,5 m	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	3,6	3,9 m	4,2	3,0	3,6 m	30,7	0,6	6,6 m	0,8
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	2,0	94,3	2,3	0,7	97,8	6,9	1,3	92,7	1,7
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	2,403	10 m	2,8	2,4	10,6 m	24,4	0,003	27,9	0,0
Qora va rangli metallar	9,9	6,1 m	11,7	0,3	27,4	2,6	9,7	14,9m	12,8
Mashina va asbob-uskunalar	65,9	4,5 m	77,1	2,7	194,0	27,9	63,2	4,8 m	83,4
Xizmatlar	0,002	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,002	0,4	0,0
Boshqalar	1,7	96,7	2,0	0,8	70,5	7,3	0,9	133,0	1,3

Viloyatda asosiy hamkor davlatlar bilan amalga oshirilgan import hajmi

Davlat nomi	Mln.AQSHdoll.		Ulushi, %		O'rni	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
Xitoy	3,7	13,7	17,0	16,0	1	2
Latviya	3,0	0,08	13,9	0,09	2	13
Estoniya	2,8	0,4	12,9	0,5	3	12
Koreya	2,7	41,0	17,3	48,0	4	1
Rossiya	2,6	3,6	11,9	4,2	5	4
Qozog'iston	1,7	0,7	7,8	0,8	6	11
Germaniya	1,2	1,6	5,4	1,9	7	9
Turkiya	1,0	1,1	4,7	1,2	8	10
Ukraina	0,6	2,6	2,6	3,0	9	7
Italiya	0,4	3,5	0,2	4,1	10	5
Yaponiya	0,0	6,6	0,0	7,8	0	3
Vetnam	0,0	2,3	0,0	2,6	0	8
Turkmaniston	0,0	2,7	0,0	3,1	0	6

Xizmatlar importi tarkibi, (%)

Xizmatlar importi hajmi 2,9 ming.AQSHdollarini tashkil etdi.

Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, viloyatda import qilinayotgan tovar va xizmatlar yanvar oyida, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 63,8 mln.AQSH dollarga ko'p import qilindi va yil boshidan buyon 85,5 mln.AQSH dollarini tashkil etildi.

2019 yil yanvar oyida import qilingan ayrim tovarlar tahlili

Buldozerlar
3 ta buldozer
218,1 ming.AQSHdollariga
Import qilindi.

Avtoyukko`targichlar
4 ta avtoyukko`targich texnikasi
148,5 ming.AQSH dollariga
Import qilindi.

Traktorlar
11 ta qishloq xo`jaligi texnikasi
295,6 ming.AQSH dollariga
Import qilindi.

Tirkama va yarim tirkamalar
Jami 7 ta
130,7 ming.AQSH dollariga
Import qilindi.

Sement
4297,4 tonna sement maxsuloti
213,3 ming.AQSH.dollariga
Import qilindi.

Yirik shoxli nasldor qoramollar
122 bosh,
191,1 ming.AQSH.dollariga
Import qilindi.

Yuqoridagi mahsulotlar importida asosiy hamkor davlatlar Respublika Koreya, Rossiya, Tojikiston, Turkmaniston, Ukraina, Belarussiya, Xitoy va Germaniya hisoblanadi.

2019 yilning yanvar oyida viloyatga 32 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shulardan 5 ta eng yirik bo'lgan Respublika Koreya, Xitoy, Rossiya, Yaponiya va Italiya hamkor davlatlardan jami import hajmi 68,5 mln.AQSHdollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 80,1 %ini tashkil qiladi.

Viloyatimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohatlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida mamlakatimizning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Shuningdek, hukumatimiz tomonidan bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashi uchun zamin yaratmoqda.

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi

bo'limi

Tel.: 75-221-44-28